

NOTAT

Til: Regionsrådet

Orientering om regeringens udspil til uddannelsesreform - professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser

Baggrund

Regeringen præsenterede den 8. oktober 2024 udspil til uddannelsesreform "[Forberedt på fremtiden V – Flere i gymnasiet](#)". Dette notat gennemgår udspillet til reform af henholdsvis professionsbacheloruddannelserne og erhvervsakademiuddannelserne.

Udspillet skal ses i sammenhæng med de øvrige reformudspil på uddannelsesområdet, bl.a. reformen af universitetsuddannelserne, aftalen om flere faglærte til sundhedsvæsenet og ældreplejen samt udspillet til reformen af ungdomsuddannelserne. Senere forventes udspil om erhvervsuddannelserne.

Regeringen beskriver blandt andet følgende udfordringer som baggrund for reformen: Færre søger ind på de velfærdsrettede uddannelser og for få gennemfører; for mange uddanner sig væk fra praksis; gruppen af studerende har meget forskellige studieforudsætninger; og mange nyuddannede oplever, at de ikke er klædt godt nok på til arbejdsmarkedet.

Regeringens ambition med reformen

Regeringens ambition med reformen er at tage hånd om disse udfordringer ved at investere i højere kvalitet, friere rammer, og nye fleksible uddannelsesveje, og give de studerende nye muligheder for at uddanne sig gennem hele livet. Flere skal vælge de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser i fremtiden, og de der vælger uddannelserne skal være endnu bedre rustet til arbejdsmarkedet.

Hovedelementer i reformen er (se detaljeret oversigt på side 4):

- *Flere timer, mindre hold, og mere vejledning*: Regeringen foreslår at investere i et markant kvalitetsløft af de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser. Midlerne skal blandt andet gå til flere undervisningstimer, undervisning på mindre hold, samt mere vejledning og personlig, faglige sparring.

- *Bedre værksteds- og simulationsfaciliteter:* Regeringen vil investere i mere simulations- og værkstedsundervisning, herunder i flere og bedre simulations- og værkstedsfaciliteter. Det skal give mulighed for, at de studerende i løbet af deres uddannelse i højere grad kan træne praktiske færdigheder i virkelighedsnære omgivelser med en underviser til stede.
- *Bedre praktik:* Regeringen foreslår at afsætte midler til bedre og mere lærerige praktikforløb. Der skal blandt andet etableres et tæt samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og praktiksteder, så de studerende hjælpes i opgaven med at koble teori og praksis.
- *Nye merit- og deltidsuddannelser:* Regeringen foreslår blandt andet at etablere nye merituddannelser til hhv. sygeplejersker og socialrådgiver; skabe bedre muligheder for at tage sin uddannelse på deltid med sideløbende beskæftigelse; gøre det nemmere at skifte studie - med øget brug af meritoverførsel mv. Derudover foreslås certificering af beståede uddannelseselementer, så studerende der falder fra efter at have gennemført en vis del af uddannelsen kan tage disse elementer med sig og løfte dele af de opgaver, vedkommende ville kunne løfte som færdiguddannet eller vende tilbage til studiet senere med merit for det gennemførte.
- *Nye muligheder for efter- og videreuddannelse:* Regeringen foreslår nye muligheder for fri, praksisrettet efteruddannelse for alle, der har gennemført en professionsbachelor- eller erhvervsakademiuddannelse. Derudover foreslår regeringen bl.a., at der oprettes nye professionsmasteruddannelser inden for velfærdsfagene og nye étårige videreuddannelser på de erhvervsrettede uddannelser, så de studerende opnår bachelorniveau. Professionsmasteruddannelserne kan oprettes som både étårige, ordinære uddannelser (60 ECTS) med SU og som deltidsuddannelser uden SU med krav om sideløbende beskæftigelse. Professionsbachelor vil fortsat have adgang til kandidatuddannelser på universitetet. Der lægges op til, at de nye praksisrettede efteruddannelsetilbud målrettes aftagernes behov, og der skal derfor igangsættes et udviklingsarbejde med input fra relevante aktører.

Udvalgte elementer i reformudspillet, der har været en del opmærksomhed omkring forud for og efter udmeldingen af reformudspillet er bl.a.:

- *Praksisbaseret undervisning, og ny praksisbaseret afsluttende prøve på professionsbacheloruddannelserne:* Regeringen ønsker, at undervisningen skal tage udgangspunkt i dilemmaer og problemstillinger fra praksis. Desuden skal den afsluttende opgave på studiet fremover være en mere praksisbaseret professionsprøve, som skal tage afsæt i praksisrelevante problemstillinger.
- *Ny tilrettelæggelse af professionsbacheloruddannelserne:* Regeringen foreslår, at professionsbacheloruddannelserne fremover tilrettelægges med 15 færre ECTS end i dag, svarende til ca. to måneders studietid. Størstedelen af den tid forudsættes på de

fleste uddannelser at kunne findes ved at ændre det nuværende bachelorprojekt til den mere praksisrettede professionsprøve.

Implementering

Reformen forudsætter et udviklings- og implementeringsarbejde, som vil strække sig over en årrække. I forlængelse af de politiske forhandlinger om en aftale forventes dette arbejde at starte primo 2025 med henblik på, at de første studerende kan starte på de nye uddannelser i løbet af 2026, 2027 og 2028.

Mere information

På Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside ligger der hhv.

- Det samlede reformudspil
- Fakta-ark om reform af professionsbacheloruddannelserne
- Fakta-ark om reform af erhvervsakademiuddannelser
- Fakta-ark om økonomi og arbejdsudbudspåvirkning

Link: <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2024/ny-reform-skal-fa-flere-til-at-vaelge-en-professions-eller-erhvervsrettet-videregaende-uddannelse>

Hovedelementer i regeringens udspil fsva. professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser

Reform af de professionsrettede uddannelser

Undervisning af højere kvalitet med professionsfagligheden i fokus

- Flere timer til undervisning, vejledning og feedback.
- Undervisning på mindre hold.
- Mere simulations- og værkstedsundervisning.
- Styrket praktik.
- Mere frihed til tilrettelæggelse af uddannelserne.

Fleksible uddannelsesmuligheder for flere

- Nye deltidsuddannelser.
- Nye og bedre merituddannelser inden for velfærdsfagene.
- Fagligt udfordrende forløb for studerende med stærke studieforudsætninger.
- Særlig indsats for studerende med svagere studieforudsætninger.
- Bedre brobygning fra ungdomsuddannelserne.

Nye muligheder for efter- og videreuddannelse

- Mulighed for fri efteruddannelse gennem hele arbejdslivet.
- Nye professionsmasteruddannelser inden for velfærdsfagene.

Reform af de erhvervsrettede uddannelser

Undervisning af højere kvalitet med tæt kobling til arbejdsmarkedet

- Flere timer til undervisning, vejledning og feedback.
- Undervisning på mindre hold.
- Mere simulations- og værkstedsundervisning.
- Styrket praktik.

Fleksible uddannelsesmuligheder for flere

- Nye treårige erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser.
- Nye deltidsuddannelser.
- Særlig indsats for studerende med svagere studieforudsætninger.
- Nye tekniske introforløb (praktikum).
- Bedre brobygning fra ungdomsuddannelserne.

Nye muligheder for at tage praksisrettet efter- og videreuddannelse

- Mulighed for fri efteruddannelse gennem hele arbejdslivet.
- Nye etårige videreuddannelsesmuligheder til professionsbachelorniveau.

Flere internationale studerende

- Nye engelsksprogede studiepladser på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser uden for de største byer.
- Studiepladserne oprettes inden for STEM-området på uddannelser, der er særligt efterspurgt af erhvervslivet.